

1. BAŞVURU SÜRELERİ

1.1. Şikâyet başvuru süresi

Kamu İhale Kanununun *İdareye Şikâyet Başvurusu* başlıklı 55 inci maddesi uyarınca şikâyet başvurusu usulüne uygun olarak sözleşme imzalanmadan önce aday veya istekliler ile istekli olabileceklerin şikâyete yol açan durumların farkına vardığı veya farkına varmış olması gerektiği tarihi izleyen günden itibaren;

▪ 4734 sayılı Kanunun *Pazarlık Usulü* başlıklı 21 inci maddesinin (b) *Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.* ve (c) *Savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.* bentlerine göre yapılan ihalelere yönelik başvurularda beş (5) gün,

- Diğer hallerde on (10) gün içinde ihaleyi yapan idareye yapılır.

Süreler;

a) İlanla yönelik başvurularda ilk ilan tarihini, düzeltme ilanı yapılan hallerde düzeltme ilanının yayımlandığı tarihi, gazetelerde veya bültende birden fazla yayımlanan ilanlar arasında çelişki olması halinde son ilan tarihini,

b) Ön yeterlik veya ihale dokümanının ilana yansımayan hükümleri için dokümanın satın alındığı tarihi, belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan danışmanlık hizmet alımı ihalelerinde ihale dokümanının teslim alındığı tarihi, zeyilnameye yönelik başvurularda ise zeyilnamenin bildirildiği tarihi,

c) İdarenin işlem veya eylemlerine karşı yapılacak başvurularda şikâyete yol açan durumun farkına varıldığı yahut farkına varılmış olması gerektiği tarihi,

ç) Şikâyet üzerine idare tarafından verilen kararın bildirildiği veya bildirilmiş sayıldığı tarihi, on gün içerisinde karar alınmaması halinde ise bu sürenin bitimini,

d) İhalenin iptali kararına karşı yapılan itirazın şikâyet başvurularında ise iptal kararının bildirildiği veya bildirilmiş sayıldığı tarihi,

izleyen günden itibaren başlar.

Burada iki tanımla ilgili açıklama yapmakta yarar görülmektedir. Bunlar *Düzeltilme İlanı ve Zeyilnamedir.*

Düzeltilme ilanı 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun *İlanın Uygun Olmaması* başlıklı 26 ncı maddesinde düzenlenmiştir. Anılan madde hükmüne göre;

Kamu İhale Kanununun İhale ilan süreleri ve kuralları ile ön ilan başlıklı 13, ihale ilanlarında bulunması zorunlu hususlar başlıklı 24 ve Ön yeterlik ilanlarında bulunması zorunlu hususlar başlıklı 25 inci maddelerdeki hükümlere uygun olmayan ilânlar geçersizdir. Bu durumda, ilân bu maddelere uygun bir şekilde yenilenmedikçe ihale veya ön yeterlik yapılamaz.

Ancak, 13 üncü maddede belirtilen ilânın yapılmaması veya ilân sürelerine uyulmaması halleri hariç, yapılan ilânlarda 24 ve 25 inci madde hükümlerine uygun olmayan hatalar bulunması durumunda, 13 üncü maddeye göre yirmi beş (25) ve kırk (40) günlük ilan süresi bulunan ihalelerde ilânların yayımlanmasını takip eden on beş (15) gün diğer ihalelerde ise on (10) gün içinde hatalı hususlar için düzeltme ilânı yapılmak suretiyle ihale veya ön yeterlik gerçekleştirilebilir.

Zeyilname ile ilgili düzenlemeler ise 4734 sayılı Kanunun *İhale dokümanında değişiklik veya açıklama yapılması* başlıklı 29 ve *İdareye şikâyet başvurusu* başlıklı 55 inci maddesinde yapılmıştır.

Kamu İhale Kanununun 29 uncu maddesine göre;

İlân yapıldıktan sonra ihale dokümanında değişiklik yapılmaması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar bir tutanakla tespit edilerek önceki ilânlar geçersiz sayılır ve iş yeniden aynı şekilde ilân olunur.

Ancak, ilân yapıldıktan sonra, tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hatalar veya eksikliklerin idarece tespit edilmesi veya isteklilerce yazılı olarak bildirilmesi halinde, ihale dokümanında değişiklikler yapılabilir. Yapılan bu değişikliklere ilişkin ihale dokümanının bağlayıcı bir parçası olan zeyilname, son teklif verme gününden en az on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ihale dokümanı alanların tamamına gönderilir. Zeyilname ile yapılan değişiklikler nedeniyle tekliflerin hazırlanabilmesi için ek süreye

ihtiyaç duyulması halinde, ihale tarihi bir defaya mahsus olmak üzere en fazla yirmi gün zeyilname ile ertelenebilir. Zeyilname düzenlenmesi halinde, teklifini bu düzenlemeden önce vermiş olan isteklilere tekliflerini geri çekerek, yeniden teklif verme imkânı sağlanır.

Ayrıca, istekliler tekliflerini hazırlarken ihale dokümanında açıklanmasına ihtiyac duyulan hususlarla ilgili olarak son teklif verme gününden yirmi gün öncesine kadar yazılı olarak açıklama talep edebilir. Bu talebin idarece uygun görülmesi halinde yapılacak açıklama, bu tarihe kadar ihale dokümanı alan bütün isteklilere son teklif verme gününden on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ve açıklama talebinde bulunan istekli belirtilmeksizin yazılı olarak gönderilir.

Kamu İhale Kanununun 55 inci maddesine göre; İlan, ön yeterlik veya ihale dokümanına ilişkin şikâyetler birinci fıkradaki süreleri aşmamak üzere en geç ihale veya son başvuru tarihinden üç iş günü öncesine kadar yapılabilir. Bu yöndeki başvuruların idarelerce ihale veya son başvuru tarihinden önce sonuçlandırılması esastır. Şikâyet üzerine yapılan incelemede tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hataların veya eksikliklerin bulunması ve idarece ihale dokümanında düzeltme yapılmasına karar verilmesi halinde, gerekli düzeltme yapılarak 29 uncu maddede belirtilen usule göre son başvuru veya ihale tarihi bir defaya mahsus olmak üzere ertelenir. Ancak belirlenen maddi veya teknik hataların veya eksikliklerin ilanda da bulunması halinde 26 ncı maddeye göre işlem tesis edilir.

İhale veya ön yeterlik ilanında yer alan hususlarla ilgili zeyilname düzenlenmesi halinde ilanda yer alan hususlar hakkında düzeltme ilanı yayımlanması zorunludur.

Kanunun ihale ilan süreleri ve kuralları ile ön ilan başlıklı 13 üncü maddesinin (b) bendinin (2) ve (3) numaralı alt bentleri uyarınca ilanın Kamu İhale Bülteninde yayımlanmasının zorunlu olduğu hallerde, ilanın Kamu İhale Bülteninde yayım tarihi, aynı bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca işin ve/veya ihalenin yapılacağı yerde yayımlanması zorunlu olan ilanlarda ilk yayımlanan gazetede yayım tarihi ikinci fıkranın (a) bendindeki ilk ilan tarihi olarak esas alınır.

Diğer yandan, Kanunun “EK MADDE 1” hükmü uyarınca Elektronik Kamu Alımları Platformu, Kurum tarafından kurulduktan sonra, işin ve/veya ihalenin yapılacağı yerde yayımlanması zorunlu olan ilanların aynı zamanda

Elektronik Kamu Alımları Platformunda da yayımlanması halinde, ilanın Elektronik Kamu Alımları Platformunda yayım tarihi ilk ilan tarihi olarak kabul edilecektir.

Tatil günleri süreler dahil olup, sürenin son gününün tatil gününe rastlaması halinde süre, tatil gününü izleyen ilk iş gününün bitimine kadar uzar. Ancak, ilan ile ön yeterlik veya ihale dokümanına yönelik şikâyet başvurularının, ihale veya son başvuru tarihinden üç iş günü öncesine kadar yapılması zorunludur.

İdari izin günleri resmi tatil günü olarak sayılmadığından, idari izin günleri iş günü olarak dikkate alınır.

Kanunun 55 inci maddesinde ilan, ön yeterlik veya ihale dokümanına ilişkin şikâyetlerin anılan maddenin birinci fıkrasındaki süreleri aşmamak üzere en geç ihale veya son başvuru tarihinden üç iş günü öncesine kadar yapılabileceği düzenlenmiştir. Buna göre şikâyetlerin en geç;

- İhale veya son başvuru tarihi Pazartesi günü olan ihalelerde, bir önceki Salı günü,
- İhale veya son başvuru tarihi Salı günü olan ihalelerde, bir önceki Çarşamba günü,
- İhale veya son başvuru tarihi Çarşamba günü olan ihalelerde, bir önceki Perşembe günü,
- İhale veya son başvuru tarihi Perşembe günü olan ihalelerde, bir önceki Cuma günü,
- İhale veya son başvuru tarihi Cuma günü olan ihalelerde, bir önceki Pazartesi günü,

mesai saati bitimine kadar yapılması gerekmektedir. Ancak ihale tarihinden önceki üç iş günü içerisinde ulusal bayram veya genel tatil günü bulunması halinde, sürenin hesabında bu günler dikkate alınarak iş günleri üzerinden hesabının yapılması gerekmektedir.

İlana veya dokümana karşı şikâyet başvurusunda bulunulduktan sonra ihaleye teklif verilmiş olması Kuruma itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmasını engellemez.

Kanunun *Kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi* başlıklı 41 inci maddesinde ihale sonucunun, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç gün içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil

olmak üzere ihaleye teklif veren bütün isteklilere bildirileceği ve ihale sonucunun bildiriminde, tekliflerin değerlendirmeye alınmama veya uygun bulunmama gerekçelerine de yer verileceği hüküm altına alınmıştır.

Kesinleşen ihale kararında tekliflerin değerlendirmeye alınmama veya uygun bulunmama gerekçelerine yer verilmemesi halinde, tekliflerinin değerlendirmeye alınmama ya da uygun görülmemesine karşı yapılacak şikâyet başvurusunda, istekliler kararın gerekçelerinin bildirilmesiyle şikâyet konusundan haberdar olduklarından sürenin hesabında kesinleşen ihale kararının bildirim tarihinin değil, karar gerekçelerinin bildirildiği tarihin esas alınması gerekmektedir.

İhale sonucunun gerekçesiz olarak bildirilmesi durumunda usulüne uygun olarak ihale sonucu bildirilmiş olmayacağından, idarenin bu aşamadan sonraki işlemleri usulüne uygun olarak gerçekleştirebilmesi ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi dışındaki bütün isteklilere tekliflerinin uygun bulunmama gerekçesini ayrıca bildirmesi ile mümkün olacaktır. Bu durum ihale sürecinin uzamasına neden olacağından idarelerce kesinleşen ihale kararında gerekçenin bildirilmesi önem arz etmektedir.

Kanunun 55 inci maddesi uyarınca, idareye yapılan şikâyet başvurusunun usulüne uygun olarak sözleşmenin imzalanmasından önce yapılmış olması gerekmektedir. Kanunun *İhalenin sözleşmeye bağlanması* başlıklı 46 ncı maddesi uyarınca, ihale dokümanında sözleşmelerin notere tescil ettirilmesi ve onaylatılmasının öngörülmesi halinde, noterin onay tarihi sözleşme tarihi olarak kabul edilir.

Diğer taraftan ihale sonucunun bütün isteklilere bildiriminden itibaren Kanunun 21 inci maddesinin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelere yönelik başvurularda beş gün, diğer hallerde on gün geçmedikçe sözleşme imzalanamayacağından, bu sürele uyulmadan sözleşmenin imzalanmış olması, şikâyet ve itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmasına engel teşkil etmez.

Başvurular idareye yapılacak şikâyetlerde ihaleyi yapan idareye elden veya posta yoluyla yapılır. İhaleyi yapan idare dışındaki idari mercilere ya da yargı mercilerine yapılan başvurular, bu merciler tarafından ihaleyi yapan idareye gönderilmesi halinde dikkate alınır.

Bu durumda şikâyet dilekçesinin ihaleyi yapan idare kayıtlarına girdiği tarih başvuru tarihi olarak kabul edilir. Posta yoluyla yapılan başvurularda postada geçen süreler dikkate alınmaz. Kanunun 54 üncü maddesinde

şikâyet ve itirazın şikâyet başvuruları, dava açılmadan önce tüketilmesi zorunlu idari başvuru yolu olarak öngörüldüğünden, bir hak kaybına uğranılmaması bakımından dava açılmadan önce şikâyet ve itirazın şikâyet aşamalarının tamamlanması başvuru sahipleri için önem arz etmektedir.

İdareye şikâyet başvurusunda bulunulmadan veya idareye yapılan şikâyet başvurusu hakkında idarece bir karar alınmadan veya on günlük karar verme süresi beklenilmeden doğrudan Kuruma itirazın şikâyet başvurusunda bulunulması halinde, Yönetmeliğin 15 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca bu başvurular, ilgili idareye gönderilir. Bu durumda, dilekçenin idare kaydına alındığı tarih şikâyet tarihi olarak kabul edilir. Ancak, aynı iddialarla hem idareye hem de Kuruma yapılan başvurularda süre, idare kayıtlarına giren ilk başvuru dilekçesine göre belirlenir.